

“સન્ડે ઈ-મહેફીલ” વર્ષ : બે અંક : બાવન જુન ૪, ૨૦૦૬

તળગુજરાતથી દુર, દરીયાપાર વસવા છતાં ગુજરાતી સાહીત્યની સાધના કરતા સર્જકોની કૃતીઓની સન્ડે ઈ-મહેફીલ ‘વીદેશ-સર્જનોત્સવ’ ઉજવવાનું નક્કી થયું અને સ્નેહી શ્રી. હરનીશભાઈ જાનીએ એના સંપાદનની સઘળી જવાબદારી સહર્ષ સ્વીકારી એનાથી વધારે રુઝું શું? સૌ સાહીત્યસર્જકોનો અને ભાઈ હરનીશ જાનીનો ખુબ ખુબ આભાર.. તો ઉત્સવના પ્રારંભે જ માણો અમેરીકાસ્થીત ડૉ.નીલેશ રાણાનું એક રુપકડું કાવ્ય અને રાધેશ્યામ શર્માજીનો સાભાર આસ્વાદ..

સર્જકમીત્રોનાં સુચનો આવકાર્ય, આગ્રહ પણ ખરો જ; સુચનો તથા પોતાની કૃતી હરનીશભાઈને મોકલવા વીનંતી: harnish5@yahoo.com

○×○×○

શ્યામ ગગનમાંથી શુભ્રનું અવતરણ

હીમવર્ષા

--ડૉ. નીલેશ રાણા

ધવલ આભ, ધવલ હવા, ધવલ ધવલ છે ધરતી
હીમવર્ષાના ઘુંઘટમાં, પળપળ નીશારાણી ખરતી.
વેરાયો છે ચંદ્ર ધરા પર આજે લાખો કટકે
કે ચાંદીસમ યાદો તારી મારે આંગણે ભટકે.
વૃક્ષો આજે વૃદ્ધ થયાં, ડાળો થઈ ગઈ ઘોળી
કે નજરોના આસવમાં, કોઈ ગયું ચાંદની ઘોળી.
આજ હીમાલય પીગળીને બનતો દુધીયો સાગર
કે ગોકુળમાં છલકાતી ગોપીની ગોરસ ગાગર.
સ્તનપાન કરી હસતાં બાળકના હોઠે દુધની ઝાંઈ
કે પ્રીયે તારા સ્મીત કેરી હરખાતી પરછાંઈ.
કૃષ્ણ આભેથી ઉતરી રાધારાણી રાસ રમે
અહો ભાગ્ય! અલૌકીક દૃશ્ય, કહો હવે શું ગમે?

--ડૉ. નીલેશ રાણા ncrana@hotmail.com

આસ્વાદ

હીમ પડે એટલે લોક ઘણું ઠરી જાય, થીજી જાય કહો કે નીષ્ક્રીય થઈ જાય; પણ સર્જકચેતના માટે કોઈ પણ પરીસ્થીતી ઉદ્દીપક ક્યારે બને તે નક્કી ના કહેવાય. અહીં ‘હીમવર્ષા’ ચીત્તમાં કેવાં કેવાં પરીસ્પન્દનો અને તદ્દનુસારી ભાવ-કલ્પનો વેરી જાય છે!

પ્રારમ્ભની બે પંક્તીઓ પરથી અંદાજ આવે છે કે કશુંક સર્જનાત્મક સ્ફુરણ થયું છે. પ્રથમ કડીમાં ‘ધવલ’ શબ્દનો ચારચાર વાર થયેલો વીનીયોગ આભ-હવા-ધરતીને સાંકળીને આવ્યો અને

એમાંય ઘરતી સંબંધે તો બબ્બે વાર ધવલ-ધવલનો પ્રયોગ થયો એથી કૃતીપાઠ વખતે જ ભાવક ઢીમધવલ વર્ષાની અનુભુતીમાં ઘેરાઈ-ઘુંટાઈ જાય. પણ કાવ્યત્વ તો બીજી કડીમાં સીદ્ધ થયું છે: 'હીમવર્ષાના ઘુંઘટમાં, પળ પળ નીશારાણી ખરતી'. અહીં રાતના સમયે કવીના માનસમાં કેવું મનોહર દૃશ્ય-કલ્પન પ્રગટ્યું છે!

હીમવર્ષાને ઘુંઘટ રુપે 'પળ પળ'ની નોંધ સાથે ખરતી જતી નીશારાણીની કલ્પનામાં પ્રયોજી કવીએ નીજી કૌશલનો પરચો કરાવ્યો છે. ઘુંઘટની આડશમાં ખરતી નીશાનું નીરુપણ કવીની - કલાકશીશી- અવરગલાસને તાદૃશ કરે છે.

હીમવર્ષા થતાં બાપડા ચન્દ્રની દશા દયનીય દૃશ્ય રચે છે, લાખો કટકામાં ધરા પર ચન્દ્ર વેરાયો છે, છીન્નભીન્ન થયો છે; પણ ત્યારે કાવ્યનાયક, ચાંદના સાહચર્ય સાથે ચાંદીને જોડી પોતાના પ્રાંગણમાં પ્રીયાની યાદોને ભટકતી ભાળી રહ્યો છે.

હીમવર્ષા હોય કે ચાંદની વરસતી હોય, અભીવૃદ્ધી અને ક્ષય તો પ્રકૃતીના ક્ષેત્રે રોજી સહજ ઘટના છે.

--રાધેશ્યામ શર્મા

કવીપરીચય

પાંત્રીસ વરસથી અમેરીકામાં રહેતા ડૉ. નીલેશ રાણા વ્યવસાયે તબીબ હોવા છતાં હૃદયથી સર્જક છે. એમની સંવેદનશીલતા અને શાલીનતા તેમના સાહીત્યમાં પ્રગટ થાય છે. એમનાં કાવ્યોમાં ઋજુતા છલકાય છે. વાચકો એમનાં કાવ્યો માણે છે.

એમનો વાર્તાસંગ્રહ 'અનામીકા' તેમ જ નવલકથાઓ 'વર્તુળના ખુણા' અને 'પોઈન્ટ ઓફ નો રીટર્ન'માં તેમણે માનવસ્વભાવ અને અમેરીકાસ્થિત ગુજરાતીઓની પારીવારીક અને સમાજ સમસ્યાઓની અદ્ભુત ગુંથણી કરી તેને કલારુપ અર્પ્યું છે.

..હરનીશ જાની harnish5@yahoo.com

'સન્ડે ઈ-મહેફીલ-52' માટે 'ઉઝાજોડણી' અને 'વીજયા' ફોન્ટમાં અક્ષરાંકન:

uttamgajjar@hotmail.com